

**PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR**

NOTĂ

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.14 din
Legea nr.255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică,
necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local**

Către: Biroul permanent al Camerei Deputaților

De la: Secretarul general al Camerei Deputaților

Vă informăm că prin Decizia nr. 67 din 21 februarie 2017, definitivă și general obligatorie, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 581 din 20 iulie 2017, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate în Dosarul nr.2451/120/2015 al Tribunalului Dâmbovița – Secția I civilă și constată că soluția legislativă cuprinsă în art.14 din Legea nr.255/2010, potrivit căreia scoaterea, definitivă ori temporară, din fondul forestier național, a terenurilor necesare pentru obiectivele de interes național, județean și local se exceptează de la plata despăgubirilor prevăzute de art.41 alin.(1) lit.b)-d) și art.42 alin.(1) lit.b)-d) din Legea nr.46/2008 - Codul silvic, cuvenite persoanelor fizice și persoanelor juridice private, este neconstituțională.

Potrivit prevederilor art.147 alin.(1) din Constituția României, republicată, dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

Potrivit art. 136 alin.(2) din Regulamentul Camerei Deputaților, procedura de reexaminare a legii urmează să fie declanșată de Senat, în calitate de primă Cameră sesizată.

Cu această inițiativă legislativă urmează să fie sesizată Comisia juridică, de disciplină și imunități.

Anexăm alăturat, Decizia Curții Constituționale nr.67/2017.

Secretar General al Camerei Deputaților

Silvia-Claudia MINALCEA

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 67

din 21 februarie 2017

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 din Legea nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Fabian Niculae	— magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 din Legea nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, excepție ridicată de Nicolaie Radu în Dosarul nr. 2.451/120/2015 al Tribunalului Dâmbovița — Secția I civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.577D/2015.

2. Dezbaterile au avut loc la data de 15 decembrie 2016, cu participarea reprezentantului Ministerului Public, domnul procuror Liviu Drăgănescu, și în prezența reprezentantului Companiei Naționale de Administrare a Infrastructurii Rutiere — S.A. din București, domnul consilier juridic Vasile Claudiu Ciocârdel, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, când Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 57 și art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, a amânat pronunțarea pentru data de 19 ianuarie 2017, când, în temeiul aceluiași dispoziții din Legea nr. 47/1992, a amânat pronunțarea, succesiv, pentru 31 ianuarie 2017 și 21 februarie 2017, dată la care a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

3. Prin Încheierea din 23 octombrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 2.451/120/2015, **Tribunalul Dâmbovița — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 14 din Legea nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local**, excepție ridicată de Nicolaie Radu, într-un dosar având ca obiect soluționarea unei contestații împotriva unor hotărâri de acordare a despăgubirilor.

4. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia arată, în esență, că dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale, întrucât instituie un regim discriminatoriu în materia acordării despăgubirilor persoanelor îndreptățite în caz de expropriere, creând un regim mai favorabil statului, dar contravin și interesului public ce vizează garantarea dreptului la un mediu de viață sănătos. Totodată, se încalcă dreptul la justă despăgubire al persoanelor expropriate pentru cauză de utilitate publică.

5. **Tribunalul Dâmbovița — Secția I civilă** și-a exprimat opinia în sensul respingerii, ca neîntemeiată, a excepției de

neconstituționalitate. Astfel, se arată că este dreptul legiuitorului de a stabili cuantumul despăgubirilor și modul de calcul al acestora, precum și de a le limita în anumite cazuri, justificate de realizarea unui obiectiv de interes public, atunci când această limitare este proporțională cu interesul urmărit.

6. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

7. **Avocatul Poporului** apreciază că prevederile legale criticate sunt constituționale. Acesta arată că, în realitate, autorul este nemulțumit de cuantumul despăgubirilor acordate prin două acte administrative emise în cadrul procedurii de expropriere, pentru două suprafețe de teren — categoria de folosință pădure. Fiind în prezența unei proceduri speciale, cea de expropriere, stabilirea cuantumului despăgubirilor pentru scoaterea, definitivă ori temporară, a terenurilor necesare pentru obiectivele de interes național, județean și local din circuitul agricol și, respectiv, din fondul forestier național se realizează după regulile stabilite, în acest sens, de legislația în materie. Faptul că legiuitorul a statuat ca, pe lângă despăgubirile stabilite în cadrul procedurii de expropriere, să nu se acorde și alte sume de bani prevăzute în alte acte normative nu reprezintă o atingere adusă principiului egalității în fața legii, prevăzut de art. 16 din Constituție, în condițiile în care normele criticate se aplică în mod egal tuturor persoanelor aflate în ipoteza normei.

8. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 14 din Legea nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 853 din 20 decembrie 2010. Prevederile legale criticate au următoarea formulare: „*Scoaterea, definitivă ori temporară, a terenurilor necesare pentru obiectivele de interes național, județean și local din circuitul agricol și, respectiv, din fondul forestier național se exceptează de la plata taxelor prevăzute la art. 92 alin. (4) din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, respectiv a taxelor și a celorlalte sume*

datorate potrivit art. 33 alin. (2) lit. h), art. 36 alin. (2), art. 41 și 42 din Legea nr. 46/2008 — Codul silvic, cu modificările și completările ulterioare, și art. 42 alin. (3) lit. h) din Legea îmbunătățirilor funciare nr. 138/2004, republicată, cu completările ulterioare.”

11. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale cuprinse în art. 4 alin. (2) privind nediscriminarea, art. 16 privind egalitatea în fața legii, art. 35 privind dreptul la un mediu sănătos, art. 44 privind dreptul de proprietate privată, precum și în art. 136 alin. (5) privind inviolabilitatea proprietății private.

12. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că prevederile art. 41 alin. (1) lit. b)—d) și ale art. 42 alin. (1) lit. b)—d) din Legea nr. 46/2008 privind Codul silvic, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 238 din 27 martie 2008, sunt în strânsă legătură cu dispozițiile legale criticate. Acestea au fost modificate ulterior, Codul silvic fiind republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 611 din 12 august 2015. Prevederile în vigoare la data exproprierii autorului excepției de neconstituționalitate (2014) aveau următoarea formulare:

— Art. 41 alin. (1) lit. b)—d): „(1) Pentru terenurile scoase definitiv din fondul forestier, în cazurile prevăzute la art. 36 și 37, obligațiile bănești sunt următoarele: [...]

b) contravaloarea terenului scos definitiv din fondul forestier, care se achită proprietarului terenului pentru terenurile proprietate privată a persoanelor fizice, juridice sau proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale, iar pentru terenurile proprietate publică a statului, administratorului pădurilor proprietate publică a statului, făcându-se venit la fondul de conservare și regenerare a pădurilor;

c) contravaloarea pierderii de creștere determinate de exploatarea masei lemnoase înainte de vârsta exploatabilității tehnice, care se achită proprietarului terenului pentru terenurile proprietate privată a persoanelor fizice, juridice sau proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale, iar pentru terenurile proprietate publică a statului, administratorului pădurilor proprietate publică a statului, făcându-se venit la fondul de conservare și regenerare a pădurilor;

d) contravaloarea obiectivelor dezafectate; în cazul pădurilor proprietate publică a statului, aceasta se achită administratorului, iar pentru celelalte categorii de proprietate forestieră se achită proprietarului.”;

— Art. 42 alin. (1) lit. b)—d): „(1) Pentru terenurile care se ocupă temporar din fondul forestier, în cazurile prevăzute la art. 39, obligațiile bănești sunt următoarele: [...]

b) chiria, care se achită proprietarului, în cazul fondului forestier proprietate privată a persoanelor fizice și juridice, respectiv al celui proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale; pentru fondul forestier proprietate publică a statului, 50% din chirie se depune în fondul de conservare și regenerare a pădurilor și 50% se achită administratorului;

c) contravaloarea pierderii de creștere determinate de exploatarea masei lemnoase înainte de vârsta exploatabilității tehnice, care se achită proprietarului terenului pentru terenurile proprietate privată a persoanelor fizice și juridice și proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale; pentru fondul forestier proprietate publică a statului, contravaloarea pierderii de creștere se achită administratorului, care o depune în fondul de conservare și regenerare a pădurilor;

d) valoarea obiectivelor dezafectate de pe terenurile respective; în cazul pădurilor proprietate publică a statului, aceasta se achită administratorului, iar în celelalte cazuri se achită proprietarului.”;

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că expropriatorul are obligația consemnării sumelor individuale reprezentând plata despăgubirii la dispoziția

proprietarilor de imobile după ce, în prealabil, au fost aprobați indicatorii tehnico-economici, documentațiile de urbanism și amenajare a teritoriului sau documentațiile topo-cadastrale, după caz [art. 7 din Legea nr. 255/2010]. Decizia de expropriere se emite ulterior consemnării acestor sume, iar, potrivit art. 9 alin. (4) din Legea nr. 255/2010, transferul dreptului de proprietate asupra imobilelor din proprietatea privată a persoanelor fizice sau juridice în proprietatea publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale și în administrarea expropriatorului operează de drept la data emiterii actului administrativ de expropriere de către expropriator. După emiterea deciziei de expropriere, expropriatorul numește comisia de verificare a dreptului de proprietate ori a altui drept real în temeiul căruia cererea a fost formulată și constată acceptarea sau, după caz, neacceptarea cuantumului despăgubirii de către proprietar sau titularii altor drepturi reale asupra imobilului supus exproprierii [art. 18 din Legea nr. 255/2010]. Expropriatul nemulțumit de cuantumul despăgubirii se poate adresa instanței judecătorești competente în termenul general de prescripție, acțiune care se soluționează potrivit dispozițiilor art. 21—27 din Legea nr. 33/1994 privind expropriere pentru cauză de utilitate publică [art. 22 alin. (1) și (3) din Legea nr. 255/2010].

14. Art. 21—27 din Legea nr. 33/1994 reglementează procedura judiciară a exproprierii, în accepțiunea căreia despăgubirea se compune din valoarea reală a imobilului și din prejudiciul cauzat proprietarului sau altor persoane îndreptățite [art. 26 alin. (1) din Legea nr. 33/1994]. La calcularea cuantumului despăgubirilor, experții, precum și instanța vor ține seama de **prețul cu care se vând, în mod obișnuit, imobilele de același fel în unitatea administrativ-teritorială**, la data întocmirii raportului de expertiză, precum și **de daunele aduse proprietarului** sau, după caz, altor persoane îndreptățite, luând în considerare și dovezile prezentate de aceștia [art. 26 alin. (2) din Legea nr. 33/1994], ceea ce reflectă exigența referitoare la dreapta despăgubire cuprinsă în art. 44 alin. (3) din Constituție.

15. Curtea reține că Legea nr. 33/1994 reprezintă cadrul normativ general în materie de expropriere, în timp ce Legea nr. 255/2010 constituie reglementarea specială în materie de expropriere atunci când această măsură este dispusă în vederea realizării unor obiective specifice de interes național, județean și local, astfel cum acestea sunt stabilite în art. 1 din lege. Caracterul special al reglementării rezultă, așadar, din specificul soluțiilor legislative preconizate raportate la categoria particulară de situații vizate [art. 15 alin. (2) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010]. În privința stabilirii cuantumului despăgubirii, reglementarea specială face trimitere la cea generală, mai exact la art. 26 alin. (2) din Legea nr. 33/1994, fiind, astfel, completată în mod corespunzător. În schimb, atunci când reglementează stabilirea cuantumului despăgubirii în privința terenurilor din fondul forestier național, norma specială nu mai trimite la norma generală în materia exproprierii. Astfel, Curtea constată că art. 14 din lege cuprinde, de asemenea, o normă de trimitere, însă, ținând cont de categoria de teren vizată, trimiterea este realizată la Legea nr. 46/2008 — Codul silvic în sensul că scoaterea, definitivă ori temporară, a terenurilor din fondul forestier național se realizează cu exceptarea *tale quale* de la plata „taxelor și a **celorlalte sume datorate potrivit art. 33 alin. (2) lit. h), art. 36 alin. (2), art. 41 și 42 din Legea nr. 46/2008 — Codul silvic, cu modificările și completările ulterioare, și art. 42 alin. (3) lit. h) din Legea îmbunătățirilor funciare nr. 138/2004, republicată, cu completările ulterioare**”.

16. Curtea constată că, potrivit prevederilor art. 41 alin. (1) lit. b)—d) și ale art. 42 alin. (1) lit. b)—d) din Legea nr. 46/2008

privind Codul silvic, ori de câte ori terenul unei persoane este scos definitiv din fondul forestier național ori este ocupat temporar, cuantumul despăgubirii se calculează după criteriile stabilite prin acestea și, în consecință, dată fiind natura distinctă a acestor terenuri, reflectă într-o manieră specifică exigența constituțională referitoare la dreapta despăgubire în caz de expropriere. Astfel, chiar dacă reglementarea specială impune alte criterii de determinare a cuantumului despăgubirii față de cea generală în privința terenurilor din fondul forestier național, rezultatul urmărit este același, și anume ca exproprierea să fie realizată cu o dreaptă despăgubire, ceea ce înseamnă că legiuitorul a dat substanță conceptului de egalitate materială între persoanele proprietare ale unor terenuri care fac parte din diverse categorii de folosință.

17. Având în vedere că redactarea textului legal criticat înlătură de la stabilirea cuantumului despăgubirii dispozițiile legale antereferte în cazul scoaterii definitive din fondul forestier a terenului în cauză, rezultă că, pe lângă taxele datorate [art. 41 alin. (1) lit. a)], nu se plătesc sub formă de despăgubire nici **celelalte sume datorate**, respectiv: contravaloarea terenului, contravaloarea pierderii de creștere determinate de exploatarea masei lemnoase înainte de vârsta exploatabilității tehnice și contravaloarea obiectivelor dezafectate, respectiv în cazul exproprierii realizate prin compensare. De asemenea, în cazul scoaterii temporare din fondul forestier național a terenului din fondul forestier, ipoteză subsumată tot unei exproprieri, nu se plătesc sub formă de despăgubire, așadar, pe lângă taxele datorate [art. 42 alin. (1) lit. a)], nici **celelalte sume datorate**, respectiv: chiria, contravaloarea pierderii de creștere determinate de exploatarea masei lemnoase înainte de vârsta exploatabilității tehnice și valoarea obiectivelor dezafectate de pe terenurile respective. Ca atare, textul legal criticat, realizând o exceptare atât de la plata taxelor datorate în temeiul art. 41 alin. (1) lit. a) și art. 42 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 46/2008, cât și de la celelalte sume datorate în temeiul aceluiași text legal, sume care sunt parte a despăgubirii în caz de expropriere, face inaplicabile criteriile de determinare a despăgubirii datorate pentru terenurile expropriate din fondul forestier național, reglementând, practic, un transfer silit de proprietate cu titlu gratuit în proprietatea statului.

18. Astfel, prin efectul dispozițiilor art. 14 din Legea nr. 255/2010, persoana supusă unei măsuri de expropriere ce privește un teren din fondul forestier național nu mai este despăgubită, prevederile legale criticate excluzând-o de la acest beneficiu. Prin urmare, proprietarul unui astfel de teren nu numai că este lipsit de dreptul său de proprietate, dar se vede exclus și de la beneficiul unor despăgubiri ce trebuie să însoțească în mod firesc măsura exproprierii. În aceste condiții, Curtea constată că textul legal criticat pune în discuție o diferență de tratament juridic care nu este justificată în mod obiectiv și rațional, creând o discriminare evidentă, pe de o parte, în interiorul sferei normative a reglementării criticate, și anume între persoanele proprietare ale unui teren din fondul forestier național și celelalte persoane titulare ale unui drept de proprietate asupra altor categorii de terenuri, iar, pe de altă parte, între persoanele proprietare ale unui teren din fondul forestier național care sunt expropriate pentru realizarea obiectivelor prevăzute de Legea nr. 255/2010 și cele proprietare ale unui teren din fondul forestier național sau din alte categorii de folosință, care sunt expropriate pentru realizarea altor obiective, ce excedează legii menționate.

19. Or, Curtea a statuat în jurisprudența sa că principiul egalității în fața legii, consacrat prin art. 16 din Constituție, presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite. De aceea, el nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune soluții diferite pentru situații diferite (a se vedea Decizia nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată

în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994). Astfel, situațiile în care se află anumite categorii de persoane trebuie să difere în esență pentru a se justifica deosebirea de tratament juridic, iar această deosebire de tratament trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rațional (a se vedea Decizia nr. 86 din 27 februarie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 207 din 31 martie 2003, sau Decizia nr. 366 din 25 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 644 din 2 septembrie 2014).

20. În același sens este și jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, care a statuat, în aplicarea prevederilor art. 14 privind interzicerea discriminării din Convenția privind apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, că reprezintă o încălcare a acestor prevederi orice diferență de tratament săvârșită de stat între indivizi aflați în situații analoage, fără o justificare obiectivă și rezonabilă (de exemplu, prin Hotărârea din 13 iunie 1979, pronunțată în Cauza *Merck împotriva Belgiei*, paragraful 33, și prin Hotărârea din 29 aprilie 2008, pronunțată în Cauza *Borden împotriva Regatului Unit*, paragraful 60). Totodată, prin Hotărârea din 6 aprilie 2000, pronunțată în Cauza *Thlimmenos împotriva Greciei*, paragraful 44, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a exista justificări obiective și rezonabile (a se vedea, spre exemplu, Hotărârea din 28 octombrie 1987, pronunțată în Cauza *Inze împotriva Austriei*, paragraful 41), ci și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără a exista justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite.

21. Așadar, Curtea constată că legiuitorul, în mod nejustificat, tratează, diferențiat persoanele proprietare ale terenurilor expropriate din fondul forestier național în baza Legii nr. 255/2010, atât față de cele vizate de Legea nr. 33/1994, cadrul general în materie de expropriere, sau Legea nr. 46/2008, cadrul general în materia stabilirii obligațiilor bănești în privința scoaterii terenurilor din fondul forestier național, cât și față de cele vizate de Legea nr. 255/2010 dacă dreptul acestora de proprietate poartă asupra altor categorii de terenuri. În aceste condiții, Curtea constată încălcarea art. 16 alin. (1) și a art. 44 alin. (2) din Constituție în componenta sa referitoare la egala ocrotire a dreptului de proprietate [cu privire la conceptul constituțional de ocrotire egală a proprietății, a se vedea și Decizia nr. 177 din 15 decembrie 1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 77 din 24 februarie 1999, Decizia nr. 5 din 4 februarie 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 95 din 5 martie 1999, sau Decizia nr. 755 din 16 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 101 din 9 februarie 2015, paragrafele 24—28].

22. În continuare, Curtea reamintește jurisprudența sa potrivit căreia dreptul de proprietate este acel drept civil subiectiv care dă expresie apropierea unui lucru, permițând titularului acestuia să posede, să folosească și să dispună de acel lucru, în putere proprie și în interes propriu, însă în cadrul și cu respectarea dispozițiilor legale [a se vedea, Decizia nr. 67 din 11 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 311 din 28 aprilie 2014].

23. Curtea Constituțională mai reține că, în conformitate cu regimul constituțional al dreptului de proprietate, trecerea silită în proprietatea statului a unor bunuri proprietate privată se poate realiza prin expropriere, în condițiile prevăzute la art. 44 alin. (3) și (5) din Constituție, sau prin confiscare, în cazul bunurilor destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții, în condițiile prevăzute la alin. (9) al aceluiași articol. Aceste dispoziții constituționale constituie garanții ale dreptului de proprietate privată, care nu pot fi eludate [a se vedea și Decizia

nr. 4 din 3 iulie 1992, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 182 din 30 iulie 1992, Decizia nr. 682 din 19 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 70 din 27 ianuarie 2015, paragraful 31, și Decizia nr. 541 din 12 iulie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 834 din 21 octombrie 2016, paragraful 30].

24. Curtea reține, de asemenea, că art. 44 alin. (3) din Constituție prevede: „*Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire*”. Deși în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului s-a statuat faptul că obiective legitime, de utilitate publică, cum ar fi realizarea unor reforme economice sau de justiție socială, pot milita pentru o indemnizație inferioară valorii de piață a imobilului (Hotărârea din 21 februarie 1986, pronunțată în Cauza *James și alții împotriva Regatului Unit*, paragraful 54), Curtea Constituțională reține că despăgubirea trebuie să fie justă și să privească toate elementele care au cauzat apariția prejudiciului suferit de persoana expropriată. Curtea a constatat în jurisprudența sa [a se vedea Decizia nr. 395 din 1 octombrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 685 din 7 noiembrie 2013] că reglementarea internă în domeniul exproprierii este mai favorabilă decât cea consacrată prin art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție, deoarece art. 26 din Legea nr. 33/1994 prevede că exproprierea cuprinde valoarea „reală” a imobilului și despăgubirile cuvenite proprietarului și altor persoane îndreptățite, iar la stabilirea despăgubirii se are în vedere prețul cu care se vând, în mod obișnuit, imobilele în aceeași unitate administrativ-teritorială, adică prețul de piață al acestora la momentul realizării efective a exproprierii.

25. Raportat la cauza de față, Curtea reține că este opțiunea legiuitorului de a excepta statul prin reprezentanții săi de la plata unor taxe, cum ar fi taxa pentru scoaterea definitivă a terenurilor din fondul forestier național (care, în mod normal, se depune în fondul de ameliorare a fondului funciar cu destinație silvică, aflat la dispoziția autorității publice centrale care răspunde de silvicultură), având în vedere necesitatea realizării unor obiective de interes național și local. Însă, opțiunea sa de a excepta statul (prin reprezentanții săi, în calitate de expropriator) de la plata despăgubirii care în mod firesc însoțește orice măsură de expropriere apare ca fiind neconstituțională. Așadar, prin neluarea în considerare a criteriilor stabilite la art. 41 alin. (1) lit. b)—d) și art. 42 alin. (1) lit. b)—d) din Legea nr. 46/2008 în

determinarea cuantumului despăgubirii, se ajunge la golirea de conținut a acesteia, din moment ce este doar proclamată, fără, însă, a fi efectivă. Indiferent de scopul pentru care au fost expropriate terenurile, de categoria de folosință a acestora sau de natura obiectivelor care urmează a fi edificate pe terenurile expropriate, statul trebuie să acorde o dreaptă despăgubire care se determină luând în considerare criteriile specifice fiecărei categorii de terenuri. Or, în măsura în care despăgubirea pentru exproprierea realizată în privința terenurilor din fondul forestier nu cuprinde elementele prevăzute de art. 41 alin. (1) lit. b)—d) și art. 42 alin. (1) lit. b)—d) din Legea nr. 46/2008 din Legea nr. 46/2008, Curtea nu poate decât să constate că textul legal criticat reglementează, în mod implicit, un transfer silit de proprietate realizat cu titlu gratuit în favoarea statului. Prin urmare, în lipsa caracterului drept al despăgubirii, Curtea constată că au fost încălcate prevederile art. 44 alin. (3) din Constituție.

26. Curtea nu contestă că, în fapt, se acordau anumite despăgubiri aferente exproprierii dispuse, precum în dosarul de față, însă, temeiul juridic, precum și criteriile de determinare a acestora nu sunt clar reglementate, din moment ce conținutul normativ al legii speciale prevede *expressis verbis* exceptarea din cuantumul despăgubirii a unor elemente esențiale, precum contravaloarea terenului expropriat sau contravaloarea pierderii de creștere determinate de exploatarea masei lemnoase înainte de vârsta exploatabilității tehnice. Prin urmare, îi revine legiuitorului sarcina de a stabili un cadru legislativ clar și coerent în privința modalității de stabilire a despăgubirilor pentru terenurile expropriate din fondul forestier național în conformitate cu exigentele constituționale stabilite prin prezenta decizie.

27. În aceste condiții, având în vedere considerentele de mai sus, Curtea constată că soluția legislativă cuprinsă în art. 14 din Legea nr. 255/2010, potrivit căreia scoaterea, definitivă ori temporară, din fondul forestier național, a terenurilor necesare pentru obiectivele de interes național, județean și local se exceptează de la plata despăgubirilor prevăzute de art. 41 alin. (1) lit. b)—d) și art. 42 alin. (1) lit. b)—d) din Legea nr. 46/2008 — Codul silvic, cuvenite persoanelor fizice și persoanelor juridice private încalcă dispozițiile art. 16 alin. (1) și ale art. 44 alin. (2) și (3) din Constituție.

28. În fine, în ceea ce privește prevederile art. 35 privind dreptul la un mediu sănătos din Constituție, Curtea constată că acestea nu au incidență în cauză.

29. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ CAMERA DEPUTAȚILOR În numele legii

DECIDE:

Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Nicolaie Radu în Dosarul nr. 2.451/120/2015 al Tribunalului Dâmbovița — Secția I civilă și constată că soluția legislativă cuprinsă în art. 14 din Legea nr. 255/2010, potrivit căreia scoaterea, definitivă ori temporară, din fondul forestier național a terenurilor necesare pentru obiectivele de interes național, județean și local se exceptează de la plata despăgubirilor prevăzute de art. 41 alin. (1) lit. b)—d) și art. 42 alin. (1) lit. b)—d) din Legea nr. 46/2008 — Codul silvic, cuvenite persoanelor fizice și persoanelor juridice private, este neconstituțională.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Tribunalului Dâmbovița — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 21 februarie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent,
Fabian Niculae